

vel regnede med, at, naar de sagde, vi kunne og ville ikke længere, saa maatte Staten tage Affære, og saa vilde Nervøsiteten og Panikken komme. Ville disse store Bankmænd, der leve i disse Forestillinger, foretage et saadant Skridt, saa har man Ret til her at forlange, at de skulle komme her og lægge Kortene paa Bordet. Det er det, der mangler, synes jeg, i ganske betydelig Grad. Derfor er det min Mening, at hvis man vil skaffe nogenlunde Ro i disse Forhold, bliver der ingen anden Udvej end at støtte dette Krav paa en saadan Maade, at man ikke kan komme uden om det. Jeg er ikke ganske vis paa, at den højtærede Finansminister her hidtil har haft en heldig Haand, thi Udvidelsen af Stateps Bankkomitémedlemmer havde den stik modsatte Virkning af den, man tænkte sig, og kan der ikke raades Bod herpaa gennem den Udvalgsbehandling, som Lovforslaget vil blive Genstand for her, saa maa man se sig om efter andre Veje. Jeg kunde da tænke mig den Mulighed, at man rejste Kravet saa stærkt, at man sagde: Naar de af Finansministeren tilforordnede Repræsentanter for Staten ikke kunne skaffe sig den fornødne Respekt og den Magtstilling, at de kunne give den fornødne offentlige Beretning ikke alene til Finansministeren, men ogsaa til Rigsdagen, maa Rigsdagen selv sørge for at skaffe sig Repræsentanter i en saadan Komité. Man kan ikke komme uden om, at ville de have, at vi skulle bevilge Penge for at hjælpe dem ud af den Nød og Elendighed, de gennem vilde Spekulationer og farlige Pengetransaktioner have arbejdet sig ud i, saaledes at de ikke selv kunne redde sig tilbage igen, saa maa de komme til at føle, at man vil have Ret til at se dem i Kortene.

I denne Forbindelse har jeg Lyst til at minde om en Udtalelse, der fremkom forrige Aar fra de Herrer Bankdirektører Glückstadt, Larsen og Heide. Man fandt fra anden Side den Gang, at Pengeverdenen var af en saadan Art, at der var mange solide Ting, der skulde og burde fremhjælpes her i Landet, men man havde lært og maatte erkende, at saaledes som Pengeverdenen styredes af de Herrer Ledere for de store Banker, var det langt, langt lettere at skaffe Penge til vilde Spe-

kulationsforetagender end til ret solide Foretagender, og man begyndte derfor at rejse Tanken om en Andelsbank. Tanken var dog rejst tidligere, men da begyndte den at blive stærkt truende. Da fremkom de Herrer Bankmænd med en Erklæring om, at der laa en Nationalulykke i at rejse en saadan Andelsbank. Man maatte huske paa, hvad det maatte betyde, naar de 3—400 Mill. Kr., der indkom gennem Udførselen af Landbrugsprodukter, gik ind i en saadan Andelsbank! Saa var der Fare paa Færde; saa var det en Nationalulykke, der ikke kunde taales. Nu have vi lært at se noget anderledes paa dette Forhold. Jeg nævner dette for at vise, hvorledes de Herrer Bankmænd have et vaagent Øje, saa snart der er noget, der gaar i Retning af at bortlede en Del af de Penge, som de administrere paa den Maade, at de give en meget lav Diskonto og tage en saare høj Diskonto for at tjene til Spekulationer af vildeste Art i mange Retninger. Herpaa tror jeg, at dette Tings Opmærksomhed maa rettes ganske bestemt.

Jeg vil haabe, at denne Sag ikke forlader Udvalget, før der er gjort, hvad der kan gøres for at sige de Herrer Bankmænd: Naar I ville have Staten til at hjælpe jer ud af jeres Affære, saa maa I lægge jeres Kort helt og fuldt frem, saa det er muligt at faa Forholdene klart frem. Det kommer I ikke uden om. Jeg indrømmer, at man her staar overfor noget, som det i højeste Grad vil være vanskeligt at komme til Bunds i, men jeg er overbevist om, at vil man skaffe Ro om denne Sag, og vil man skaffe Forstaaelse af den ogsaa ude i Landet, maa man kunne dokumentere og godtgøre, hvorledes de forskellige Transaktioner ere foregaaede, thi at der ligger mange, mange Transaktioner mellem Centralbankens Fallit og denne Dag, derom er der ikke Spor af Tvivl, og det Transaktioner, som kunne være ikke alene ganske interessante, men som det er absolut rigtigt og rimeligt, at dette Ting kræver Besked om. Dette Spørgsmaal er for mig et af Hovedspørgsmaalene i denne Sag, og det er mig i højere Grad et Hovedspørgsmaal end det at drøfte, hvorledes det vil gaa med Hensyn til den Mergaranti, som man kan siges at have paataget sig ved at inddrage Nibe og Fredericia Ban-